

Burgemeester en wethouders

Datum 13 mei 2024

Onderwerp

Vaststellen uitgangspunten Nationaal Programma Onderwijs gemeente De Wolden

Wij willen

Doormiddel van het inzetten van de middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) inzetten op een kansrijke start voor onze kinderen en jongeren.

Wij besluiten

1. De bestedingsdoelen en -kaders, zoals omschreven in de memo 'Bestedingsplan NPO Gemeente De Wolden' vast te stellen.
2. Akkoord te gaan met het proces voor aanvragen en besteding van de NPO-middelen zoals omschreven in de memo 'bestedingsplan NPO Gemeente De Wolden'.
3. Akkoord te gaan met de besteding van €17.000,- van de NPO-middelen voor de inzet van Welzijn De Wolden gericht op coaching vroegtijdig schoolverlaters.
4. Raad informeren via bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Want

1. Nationaal programma gemeente De Wolden

In het kader van het NPO ontvangt gemeente De Wolden een incidenteel bedrag van €214.452,00 voor de periode 2021 tot en met juli 2025. Met dit extra geld kan de gemeente in samenwerking met scholen, kinderdagopvang, buitenschoolse opvang, (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere partijen maatregelen nemen om de vaardigheden van leerlingen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak te helpen stimuleren. In samenspraak met onze maatschappelijke partners zijn lokale bestedingsdoelen en -kaders geformuleerd aansluitend op de landelijke bestedingsdoelen.

2. Bestedingsplan NPO Gemeente De Wolden

Het wegwerken van achterstanden en het bieden van gelijke kansen is een complexe opgave. Met de NPO-richtlijnen stellen we kaders en doelen vast en geven we onze maatschappelijke partners ruimte om de juiste inzet te bepalen die bijdraagt aan het wegwerken van opgedane achterstanden en het vergroten van kansen voor de toekomst.

Kinderopvang en onderwijs werken o.a. vanuit de opgave rondom voor- en vroegschoolse educatie samen aan een sterke basis en gelijke ontwikkelingskansen voor de Woldense jeugd. Ook scholen hebben vanuit het NPO-onderwijs extra middelen ontvangen om achterstanden die zijn opgelopen in de coronaperiode in te lopen. Opvang en onderwijs spelen een belangrijke centrale rol in de leefwereld van kinderen. Door aan te sluiten bij de inzet rondom NPO-onderwijs kunnen we de vertaalslag maken van deze complexe opgave per school naar compacte, begrijpelijke en uitvoerbare interventies.

Met als gezamenlijk doel bijdragen aan: het versterken van de basis en het vergroten van de leefwereld van kinderen en jongeren in een veilige omgeving. Het verbeteren van de taalvaardigheid en kennis van de wereld, opdoen van succeservaringen, maken van gezonde en verantwoorde keuzes en voldoende bewegen (in een groene omgeving), verbeteren van de mentale gezondheid, veerkracht, sociale-emotionele ontwikkeling en burgerschapscompetenties.

Het bestedingsplan is opgesteld om alle betrokkenen bij NPO De Wolden te informeren over het vervolg. Met dit bestedingsplan, de planning en het bijbehorende aanvraagformulier streven we na dat alle betrokken partners op een gelijkwaardige manier gebruik kunnen maken van de NPO-middelen. De integrale afweging van de inzet van de NPO-middelen zal plaatsvinden tijdens het LEA-overleg.

3. Er is al inzet gepleegd voorafgaand aan het opstellen van het bestedingsplan

Voor het verschijnen van dit bestedingsplan zijn al middelen toegekend waar met besteding van de resterende NPO-middelen rekening mee gehouden dient te worden. Welzijn De Wolden heeft gedurende en na de coronapandemie extra inzet gepleegd gericht op het coachen van vroegtijdig schoolverlaters.

Maar

Juridisch gezien heeft het LEA geen formele zeggenschap

Er bestaat een risico dat een partij een passend plan indient voor het overgrote deel van dit bedrag en dat we als gemeente de middelen moeten toekennen wanneer het plan aan alle voorwaarden voldoet. Het risico is dan dat we deze aanvraag moeten toekennen en dat andere partijen dan geen aanspraak meer kunnen doen op de middelen.

Een alternatief hiervoor kan zijn om een regeling op te stellen maar dit lijkt voor de inzet van de NPO-middelen een te omvangrijke aanpak gezien de hoeveelheid en de termijn voor de inzet van de middelen. Binnen het LEA-overleg is sprake van goede relaties en onderling vertrouwen.

Mogelijk onvoldoende capaciteit aan gekwalificeerd kader

Na vaststelling van het "bestedingsplan NPO gemeente De Wolden" gaan we met de desbetreffende stakeholders aan de slag om uitvoering te geven aan de invulling/besteding en in de meeste gevallen bemensing van de aanvullende NPO-maatregelen. Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt kan het nog leiden tot onvoldoende en/of tijdige inzet van gekwalificeerde professionals. Daarvoor richten we met de desbetreffende stakeholders een proces in van monitoring, evaluatie en eventueel bijsturing.

Achtergrond

In 2021 heeft het kabinet besloten tot een Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Het doel van dit steunprogramma is om kinderen en jongeren te helpen hun ontwikkelingen en talenten te stimuleren, ondanks de opgelopen vertragingen door de coronacrisis. Landelijk zijn de bestedingsdoelen als volgt omschreven:

- Kosten voor het nemen van (bovenschoolse) maatregelen die nodig zijn om COVID-19 vertragingen in te halen bij kinderen en waarvan gemeenten en scholen in gezamenlijk overleg constateren dat de gemeente hier een toegevoegde waarde heeft, zoals de organisatie van een zomerschool, bijles, huiswerkbegeleiding, voorleeshulp thuis, etc.
- Het inhalen van vertragingen opgelopen door COVID-19 in de voorschoolse periode, zoals het inhalen van uren voorschoolse educatie, extra begeleiding in de groep en extra inspanningen gericht op de toeleiding van kinderen. Het gaat bij deze activiteit om kinderen die in aanmerking komen voor voorschoolse educatie en al geïndiceerd zijn maar ook kinderen die wel onder de VE-doelgroep vallen maar nog niet geïndiceerd zijn.
- Kosten verband houdend met maatregelen gericht op zorg en welzijn in de school of in de verlengde leertijd om vertragingen op sociaal en emotioneel vlak als gevolg van COVID-19 in te halen, zoals extra jeugdhulp in de school of schoolmaatschappelijk werk etc.
- Kosten van gemeenten gericht op het bevorderen van de lokale samenwerking tussen schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, kinderopvang, (jeugdgezondheids)-zorg, sociaal werk, etc. bv. Inzet van pedagogisch medewerkers en jeugdartsen in het onderwijs. Pagina 2 Onderwerp: Bestedingsplan NPO middelen

- Kosten gericht op het betrekken van (dreigende) thuiszitters bij de aanpak van het inlopen van vertraging als gevolg van COVID-19, zowel thuiszitters met (langdurig) relatief verzuim als de groep thuiszitters met absoluut verzuim.

Het NPO betreft een kortdurend programma tot en met juli 2025, waartoe zowel het onderwijs zelf als gemeenten (incidentele) middelen van het Rijk ontvangen. De middelen van gemeenten dienen in aanvulling op die van het onderwijs besteed te worden. In dit voorstel beschrijven we hoeveel middelen gemeente De Wolden heeft ontvangen, hoe de verantwoording hiervan is geregeld en komen we tot uitgangspunten voor de besteding ervan.

De financiële gevolgen zijn

Gemeente De Wolden heeft een incidenteel bedrag van €214.452,00 beschikbaar tot en met juli 2025. Van dit bedrag is al een toezegging gedaan van €17.000,- gericht op het coachen van vroegtijdig schoolverlaters.

In het bestedingsplan en de communicatie richting onze partners benadrukken wij dat er een maximumbudget beschikbaar is en dat wij niet meer dan het maximale budget kunnen besteden. Op die manier wordt voorkomen dat het beschikbare budget wordt overschreden. Eventuele niet bestede middelen worden terugbetaald aan het Rijk.

De verantwoording vindt aan het eind van de periode plaats via de Single Information, Single Audit (SISA). De eindverantwoording vindt plaats via de jaarrekening over het jaar 2025. Op deze incidentele middelen geldt een terugbetalingsverplichting.

Alternatieven

- Een subsidieregeling opstellen specifiek voor NPO. Dit is gezien de hoeveelheid en de termijn voor de inzet van de middelen een te omvangrijke aanpak.
- Aanvragen voor NPO De Wolden die passen binnen de kaders toekennen op basis van binnenkomst. In dat geval zal er geen integrale afweging gemaakt in gezamenlijkheid met onze partners. Dat maakt het proces efficiënter en er ligt meer regie bij de gemeente. Gelijktijdig bestaat het risico dat budget mogelijk ongelijk ingezet zal worden.
- NPO-middelen toekennen aan scholen door middel van een verdeelsleutel op basis van leerlingaantallen of achterstandscore per school of wijk.

Participatie

In oktober 2023 is breed geïnventariseerd welke ondersteuningsbehoeften scholen, kinder- en peuteropvang organisaties, Welzijn De Wolden en andere maatschappelijke partners op het gebied van de ontwikkeling van kinderen signaleren. Deze oproep heeft een groot aantal voorgestelde richtlijnen en activiteiten opgeleverd die gericht zijn op het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak en het organiseren van verschillende vormen van hulp en ondersteuning voor kinderen waarbij op deze vlakken als gevolg van corona problematiek is ontstaan of verergerd.

Vervolgens zijn de aangedragen uitgangspunten getoetst tijdens het LEA-overleg van 14-11-2023 en daarnaast is gekeken of de uitgangspunten aansluiten bij de voorwaarden die voortkomen uit de "Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen".

Het resultaat van dit vooronderzoek is dat de onderstaande NPO-thema's passend en aanvullend zijn t.o.v. de gemeentelijke ambitie om te komen tot een sterke basis voor kinderen en jongeren in gemeente De Wolden en herkend worden als meest noodzakelijk door de betrokken stakeholders.

Communicatie

Partners uit het LEA en andere maatschappelijke partners zijn actief betrokken bij het tot stand komen van het NPO De Wolden. De gemeenteraad wordt per brief geïnformeerd.

Bijlagen

- 1. Bestedingsplan NPO Gemeente De Wolden
- 2. Raadsbrief